

2.2 opbouw van het herhalingsprogramma

Het herhalingsprogramma volgt een opbouw, onderverdeeld in verschillende thema's die opeenvolgend beschreven worden. Afhankelijk van de uitkomst van de diagnose worden een of meer thema's gekozen voor het behandelingsplan. Niet alle thema's hoeven dus in het behandelingsplan opgenomen te zijn.

Getallenkennis

In *thema 1* komen het *plaatswaardebegrip* en de *schrijfwijze van de getallen* aan de orde. Het kind leert grotere hoeveelheden tellen in tientallen en eenheden. Ook de termen *tiental* en *eenheid* worden ingevoerd. Tevens leert het kind *getallen noteren in tientallen en eenheden*. Tenslotte herhalen we het tellen tot 100.

Tellen en rekenen met tientallen

Thema 2 begint met *tellen tot honderd met tien tegelijk*, zowel naar honderd toe als terugtellen van honderd naar nul. Dit combineren we al gauw met het *maken van sommen* van het type $80 - 50$, $88 - 50$, $40 + 30$ en $46 - 30$.

Naar analogie van $8 - 6$ worden ook sommen zoals $88 - 6$ en $48 - 6$ aangeboden. (Zgn. *analogie-rekenen*.)

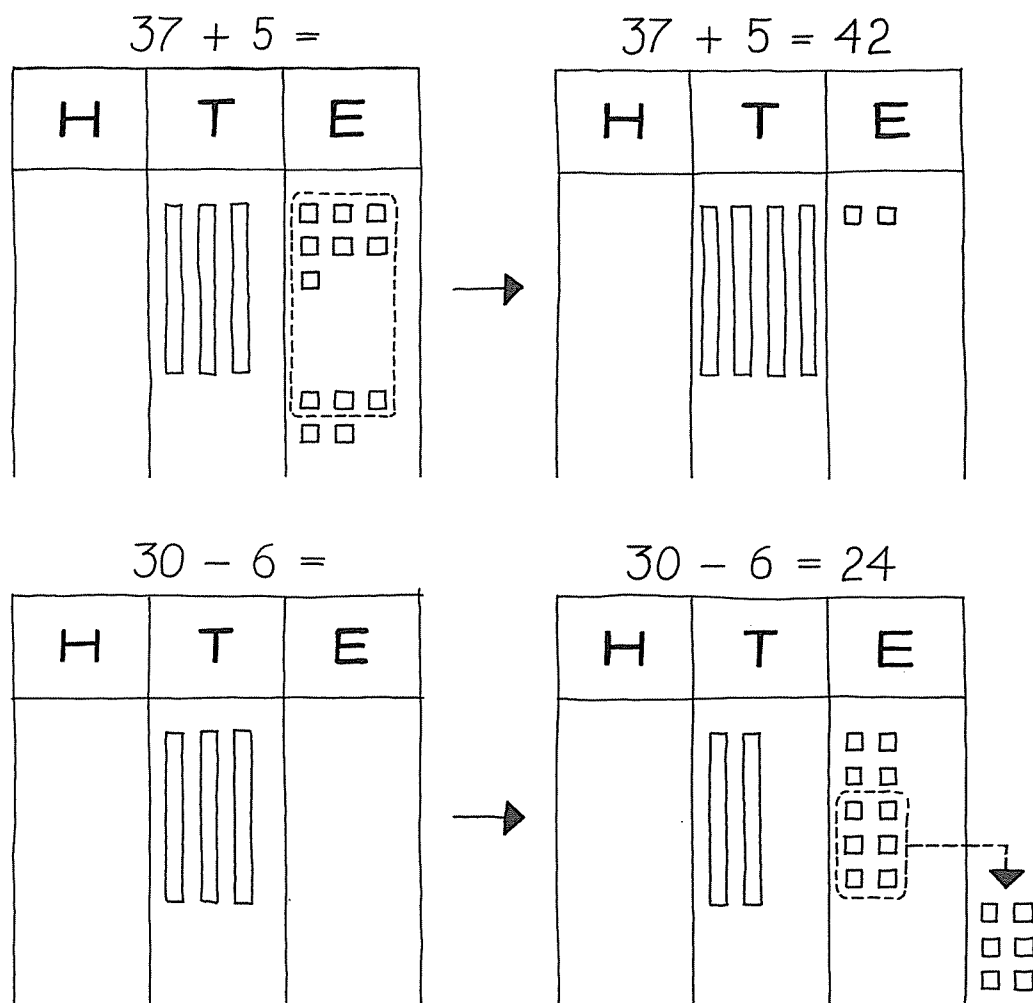
Dit geldt ook voor het somtype $44 + 5$, $44 + 15$ en $88 - 26$.

Inwisselen

Thema 3 behandelt het *inwisselen van tientallen tegen eenheden en omgekeerd*. Tevens gaan de kinderen *rekenen rondom de tientallen tot honderd*.

Bij het leren van het inwisselen maken we gebruik van het *positieschema*. Hierop werken de kinderen aanvankelijk met materiaal, waarbij zij telkens inwisselen.

Aan de hand van de sommen $37 + 5$ en $30 - 6$ worden de twee stappen op het positieschema verduidelijkt:

Daarna volgen oefeningen met en zonder positieschema van de somtypen $80 - 6$, $46 + 4$, $82 - 6$, $48 + 4$.

Somtype

$88 - 56, 42 + 36$

$82 - 26, 48 + 24$

Ook hier maken we weer gebruik van analogierekenen:

$12 - 6 \quad 8 + 4$

$22 - 6 \quad 38 + 4$

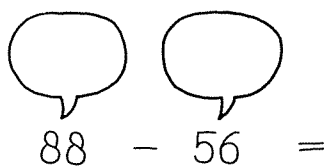
$32 - 6 \quad 88 + 4$

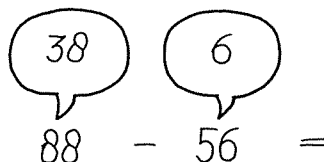
$42 - 6 \quad 58 + 4$

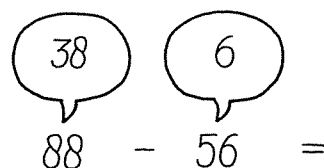
$\text{etc} \quad \text{etc}$

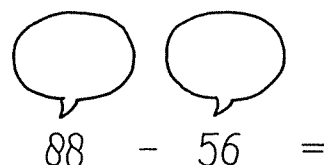
Vervolgens komen *in thema 3* 'moeilijke' sommen tot honderd aan de orde. Hierbij moet het tiental overschreden worden. De oplossingsprocedure die aangeboden wordt is: $82 - 26 = 82 - 20 = 62$; $62 - 6 = 56$.

Om het verinnerlijken van deze handeling gemakkelijker te maken gebruiken we een schema waarbij het kind stapsgewijs steeds meer stappen in het hoofd moet voltrekken:

$$88 - 56 =$$

$88 - 50 =$
$$88 - 56 =$$

$$88 - 56 =$$

$$88 - 56 =$$

$$88 - 56 =$$

Bij de eerste drie stappen mag het kind de tussenstand van de berekening in de denkballonnen schrijven. Bij de vierde stap dienen de ballonnen alleen nog als steuntje en bij de vijfde moet de handeling in het hoofd voltrokken worden.

**Rekenen rondom
het getal 100**

De somtypen $100 - 56$ en $46 + 54$ leveren vaak extra problemen op. Vandaar dat zij afzonderlijk aangeboden en geoefend worden *in thema 4*. Hetzelfde geldt voor de puntsommen tot 100, ook wel 'open beweringen' genoemd: $100 - \dots = 36$; $26 + \dots = 100$.